

Dosarul nr. 2r-595/2018

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud: S. Suvac)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

05 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Iulia Sîrcu
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Vasile Guidea, prin intermediul avocatului
Valentina Hriplivaia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Chițac
împotriva lui Vasile Guidea, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția
drepturilor copilului Ciocana, mun. Chișinău cu privire la determinarea domiciliului
copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și cheltuielilor de
judecată,

împotriva încheierii din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respinsă ca neîntemeiată cererea lui Vasile Guidea, prin intermediul avocatului
Valentina Hriplivaia de prelungire a termenului de depunere a apelului motivat și a
dovezii de achitare a taxei de stat, fiind restituită cererea de apel

c o n s t a t ă :

La 08 noiembrie 2017, Svetlana Chițac a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Vasile Guidea, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția
drepturilor copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău și a solicitat determinarea
domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în
mărime de 3 000 lei/ lunar, până la atingerea majoratului copilului și încasarea
cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 ianuarie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana a
fost admisă parțial cererea de chemare în judecată, a fost stabilit domiciliul copilului
minor XXXXX cu mama, Svetlana Chițac, fiind încredințat la creșterea și educația
ei. A fost încasată de la Vasile Guidea în beneficiul Svetlanei Chițac pensia pentru
întreținerea copilului minor în mărime fixă de 1 700 lei/ lunar, începând cu data
adresării în instanță, 08 noiembrie 2017 până la atingerea majoratului copilului
minor, XXXXX. A fost încasat de la Vasile Guidea în beneficiul Svetlanei Chițac
cheltuielile de judecată pentru asistența juridică acordată, în mărime de 2 000 lei. În
rest pretențiile au fost respinse, ca neîntemeiate.

La 22 februarie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Vasile Guidea,
reprezentat de avocatul Valentina Hriplivaia a depus cerere de apel nemotivat
împotriva hotărârii din 23 ianuarie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Ciocana.

Prin încheierea din 20 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel depuse Vasile Guidea, prin intermediul avocatului Valentina Hriplivaia și i-a fost acordat termen de 10 zile din momentul comunicării încheierii, pentru a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii și dovada de plată a taxei de stat aferentă cererii de apel.

La 23 mai 2018, Vasile Guidea, prin intermediul avocatului Valentina Hriplivaia a prezentat cererea de apel desfășurată, întocmită în corespundere cu exigențele legale, în aceasta fiind făcută referire la motivele de fapt, temeiurile de drept și probele pe care acesta se întemeiază. La fel, la cererea de apel era anexată dispoziția de plată a taxei de stat aferentă etapei procedurale în care se află procesul.

Totodată, apelantul a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului, motivând că a aflat despre încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, la data de 23 mai 2018, atunci când a făcut cunoștință cu materialele cauzei.

Prin încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea lui Vasile Guidea, reprezentat de avocatul Valentina Hriplivaia privind prelungirea termenului de procedură, pentru prezentarea cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legale și dovada de plată a taxei de stat aferente cererii de apel, ca fiind nefondată. A fost restituit apelul declarat de Vasile Guidea, prin intermediul avocatului Valentina Hriplivaia împotriva hotărârii din 23 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Chițac împotriva lui Vasile Guidea, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și compensarea cheltuielilor de judecată, din motivul neînlăturării în termenul acordat de instanță a neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2018. A fost remis părții apelante cererea de apel cu toate documentele anexate. A fost explicat părții apelante, că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată în termenul și în modul stabilit a aceluiași apelant cu cerere de apel, împotriva aceleiași hotărâri, cu același obiect și temeiuri, dacă apelantul a lichidat neajunsurile indicate.

La 05 iunie 2018 Vasile Guidea, prin intermediul avocatului Valentina Hriplivaia a declarat recurs împotriva încheierii din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău și a solicitat casarea acesteia cu remiterea cauzei instanței de apel pentru judecarea apelului.

În motivarea recursului a invocat că consideră încheierea instanței de apel pasibilă casării, deoarece nu a recepționat încheierea instanței de apel prin care nu a fost dat curs cererii de apel, iar în consecință nu a avut posibilitate de a înlătura neajunsurile în termenul stabilit.

Reprezentantul apelantului, avocatul Valentina Hriplivaia a relatat că nici în mandatul anexat la materialele cauzei, nici în cererile înaintate pe parcursul examinării cauzei nu a indicat nici o poștă electronică, mai mult ca atât nu a indicat poșta electronică „hriplivaia@icloud.com”, care nu-i aparține și respectiv nu o folosește.

Totodată, a relatat că la materialele cauzei nu se regăsește dovada recepționării încheierii, or, instanța de judecată nu numai urma să expedieze încheierea dar și să se asigure că partea a recepționato, având în acest sens confirmare.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 24 mai 2018, astfel, recursul declarat la 05 iunie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă (în vigoare la data depunerii recursului), recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Actele cauzei cert denotă că la 08 noiembrie 2017, Svetlana Chițac a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Guidea, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Ciocana, mun. Chișinău și a solicitat determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 3 000 lei/ lunar, până la atingerea majoratului copilului și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată, a fost stabilit domiciliul copilului minor XXXXX cu mama, Svetlana Chițac, fiind încredințat la creșterea și educația ei. A fost încasată de la Vasile Guidea în beneficiul Svetlanei Chițac pensia pentru întreținerea copilului minor în mărime fixă de 1 700 lei/ lunar, începând cu data adresării în instanță, 08 noiembrie 2017 până la atingerea majoratului copilului minor, XXXXX. A fost încasat de la Vasile Guidea în beneficiul Svetlanei Chițac cheltuielile de judecată pentru asistența juridică acordată, în mărime de 2 000 lei. În rest pretențiile au fost respinse, ca neîntemeiate.

La 22 februarie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Vasile Guidea, reprezentat de avocatul Valentina Hriplivaia a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin încheierea din 20 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel depuse Vasile Guidea, prin intermediul avocatului Valentina Hriplivaia și i-a fost acordat termen de 10 zile din momentul comunicării încheierii, pentru a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii și dovada de plată a taxei de stat aferentă cererii de apel.

Astfel, la 23 mai 2018, Vasile Guidea, prin intermediul avocatului Valentina Hriplivaia a prezentat cererea de apel desfășurată, întocmită în corespundere cu exigențele legale, în aceasta fiind făcută referire la motivele de fapt, temeiurile de drept și probele pe care acesta se întemeiază. La fel, la cererea de apel era anexată dispoziția de plată a taxei de stat aferentă etapei procedurale în care se află procesul.

Urmare a neîndeplinirii în termen a cerințelor din încheierea din 20 martie 2018 a instanței de apel, prin încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituit apelul declarat de Vasile Guidea, prin intermediul avocatului Valentina Hriplivaia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 369, alin. (1), lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368, alin. (1) Cod de procedură civilă.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel lui Vasile Guidea, reprezentat de avocatul Valentina Hriplivaia, or, aceasta nu s-a conformat dispozițiilor încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 martie 2017, și nu a prezentat apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat în termenul stabilit.

În această ordine de idei urmează de menționat că, Vasile Guidea, reprezentat de avocatul Valentina Hriplivaia a cunoscut despre emiterea încheierii instanței de apel din 20 martie 2018, deoarece conform materialelor dosarului la 02 mai 2018 încheierea în cauză a fost expediată prin poșta electronică la adresa hriplivaia@icloud.com (f.d. 65), însă în termen de 10 zile nu a depus cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat, depunându-le abia la 23 mai 2018, în mod evident peste termenul stabilit.

În astfel de circumstanțe, instanța recurs constată că, termenul oferit de instanța de apel pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat și a apelului motivat, expirase la 12 mai 2018, însă contrar acestora fapte apelantul a depus cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat abia la 23 mai 2018.

În această ordine de idei urmează de menționat că, Vasile Guidea, reprezentat de avocatul Valentina Hriplivaia a cunoscut despre emiterea încheierii instanței de apel din 20 martie 2018.

La caz, Colegiul consideră neîntemeiate argumentele avocatului Valentina Hriplivaia prin care a indicat că nu cunoaște și nu folosește poșta electronică hriplivaia@icloud.com, în cazul în care actele cauzei denotă contrariul.

Astfel, pe de o parte avocatul Valentina Hriplivaia susține cu nu folosește poșta electronică hriplivaia@icloud.com, însă, pe de altă parte la data de 21 mai 2018 depune prin intermediul aceleiași poște electronice (hriplivaia@icloud.com) cerere de solicitare a cauzei spre cunoștință (f.d. 68-69), precum a depus și cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe prin intermediul aceleiași poște electronice (f.d. 48-50).

În conformitate cu prevederilor art. 61 Cod de procedură civilă, părțile sânt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În speță, actul judecătorec de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta dovada achitării taxei de stat și prezentarea cererii de apel motivate or, sarcina procedurală nu a fost realizată de apelant în vederea înlăturării

neajunsurilor în termenul stabilit, iar apelantul nu a contestat actul procedural prin care nu s-a dat curs cererii, astfel se prezumă recunoașterea legalității.

Or, conform art. 105, alin. (11) Cod de procedură civilă (în vigoare la momentul înștiințării), citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea poate fi transmisă persoanelor fizice prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte doar la solicitarea persoanelor în cauză.

Totodată, Colegiul menționează că instanța de apel întemeiat a considerat neîntemeiată și cererea de prelungire a termenului de procedură, pentru înlăturarea neajunsurilor, în cazul în care în conformitate cu art. 115 Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces, instanța judecătorească (judecătorul) poate prelungi termenul de procedură.

În sensul normei precitate urmează a reține că prelungirea în termenul de procedură este un mijloc legal, specific formei procesuale de apărarea a drepturilor civile în privința impunerii unor aspecte ale temporalității. Aplicarea acestui procedeu de către instanță, însă, implică îndeplinirea unor condiții prevăzute expres de lege, care nu trebuie să fie doar unele iluzorii, deoarece forma procesuală de apărarea a drepturilor civile impune reglementarea normativă a fiecărui aspect de procedură neîmpiedicată de interpretarea ambiguă a legislației. Respectiv, prelungirea termenului procedural are drept finalitate stabilirea de către instanța de judecată a unui nou termen. Soluția privind prelungirea termenului procedural, însă, urmează a fi adoptată doar în baza cererii și doar în baza motivelor recunoscute de instanța de judecată ca fiind întemeiate, atunci când termenul de procedură pentru îndeplinirea unui act sau a unei acțiuni procedurale au fost omise în rezultatul unor circumstanțe obiective, independente de voința părții, aceste aspecte urmând a fi demonstrate de partea solicitantă. Cererea de prelungire a termenului procedural se depune la instanța de judecată, care examinează procesul în legătură cu care urmează a fi îndeplinit actul de procedură în termenul omis, persoana interesată urmând să indice motivul întemeiat al omiterii termenului pentru îndeplinirea actului de procedură și să facă dovada existenței acestui motiv, cu prezentarea probelor corespunzătoare.

După cum s-a indicat avocatul Valentina Hriplivaia pretinde, că nu a cunoscut despre încheierea instanței de apel din 20 martie 2018, iar adresa electronică hriplivaia@icloud.com nu îi este cunoscută și nu o utilizează, însă, starea reală de fapt și materialele cauzei indică contrariul, deoarece avocata, personal, a expediat în adresa instanței de la adresa electronică nominalizată cerere, prin care a solicitat posibilitatea de a face cunoștință cu materialele dosarului.

În speță, instanța de recurs menționează că de către apelantul-recurent nu au fost luate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Mai mult ca atât, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

Instanța de recurs remarcă și practica CtEDO, care, în cauza SRL „Tudor-Comerț” vs. Moldova, a reiterat că articolul 6 §1 nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție. Curtea a constatat că, în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârilor instanțelor de fond, instanța de apel este în drept să limiteze dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde legislației în vigoare. Afirmția recurentului precum că, prin încheierea recurată i se îngrădește accesul la justiție, este neîntemeiat, or în cazul în care solicitantul nu a prezentat bonul de plată a taxei de stat în conformitate cu prevederile legii, lăsarea cererii fără examinare și restituirea ei, din motiv, că reclamantul nu a înlăturat neajunsurile indicate în termeni stabiliți (plata taxei de stat) nu va fi considerată, conform art. 6 CEDO ca îngrădirea accesului liber la justiție (cauza Romany Caz Grup vs. Moldova, cererea nr. 11662, 10.06.2010).

Astfel, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 24 mai 2018, deoarece apelantul nu și-a exercitat în volum deplin drepturile sale procedurale, iar ca consecință Curtea de Apel Chișinău a curmat în mod legal orice abuz din partea acestuia.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a releva și prevederile art. 10 Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Vasile Guidea, prin intermediul avocatului Valentina Hriplivaia.

Se menține încheierea din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Chițac împotriva lui

Vasile Guidea, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului Ciocana, mun. Chișinău cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat